1. Lázas gyermek ellátása

A láz magassága nem elég információ, a gyermek általános állapota és a kísérő tünetek együtt határozzák meg a kockázatot.

Kockázatbecslés - Mit kérdezzek? Mire kell figyelni?

Anamnézis

- Hány éves a gyermek?
- Van alapbetegség?
- Rendszeresen szedett gyógyszerek?
- Külföldi utazás?
- Védőoltás?
- Környezete egészséges?

Tünetek

- Mióta lázas?
- Legmagasabb érték?
- Hol mérték?
- Milyen hőmérőt használtak?
- Csillapítható?
- Kapott gyógyszert?

Jelen állapot

- Általános állapot?
- Tudata éber?
- Bőrelváltozások?
- Légzése?
- Itatható? Vizelete van?
- Kapcsolódó tünetek?
- Fájdalom?
- Szokatlan tünet?

Megnyugtató jelek

- stabil általános állapot;
- mosolyog, játszik, megfelelően reagál;
- éber vagy könnyen ébreszthető;
- megfelelő folyadékbevitel és vizelet;
- normális bőr- és ajakszín;
- nincs nehézlégzés.

Egyetlen magas kockázatú tünet is indikálhat sürgős ellátást!

Fokozott figyelem kell

- romló vagy ingadozó közérzet;
- aluszékonyság, csökkent aktivitás;
- sápadtság;
- szapora légzés;
- száraz nyálkahártya, csökkent vizelet;
- fájdalmas vizelés, fejfájás, mellkasi vagy vesetáji fájdalom;
- több napja fennálló láz.

Haladéktalanul orvosi ellátás szükséges

- a gyermek kifejezetten rossz állapotú vagy gyorsan romlik vagy súlyos beteg benyomását kelti, fokozódó, tartós, lokalizált fájdalom jelentkezik;
- 3 hó alatt 38 °C feletti láz, 3–6 hónap között 39 °C feletti láz, 6 hó felett 5 napnál tovább lázas;
- szürkés, lilás, cyanoticus a bőre vagy az ajka;
- nyomásra el nem halványuló bőrvérzés/kiütés látható;
- nem reagál megfelelően, nem ébreszthető vagy nem marad ébren;
- gyenge, visító vagy folyamatos a sírás;
- neurológiai tünetek megjelenése esetén (tarkókötöttség, komplikált lázgörcs, előmborodó kutacs);
- nehézlégzés, nyögő légzés vagy nagyon szapora légzés észlelhető;
- kiszáradás jelei vannak, tartós hányás vagy hasmenés áll fenn;
- **a gondozó kifejezetten aggódik és nem érzi biztonságosnak az otthoni ellátást.**

Pohárteszt

1. Helyezz egy átlátszó üvegpoharat a bőrre
2. Finoman nyomd oda
3. Nézd meg a kiütést a poháron keresztül

Lázas gyermeknél, ha nyomásra el nem halványuló bőrelváltozás látható, akkor haladéktalan orvosi ellátás szükséges.

Mit mondjak? - Kulcsmondatok

- Nem egy számot kezelünk, hanem a gyermeket!
- A láz a szervezet szabályozott válaszreakciója. Jó általános állapotú gyermeknél önmagában azért, hogy alacsonyabb legyen a testhőmérséklet, nem szükséges rutinszerű lázcsillapítás.
- A legfontosabb a gyermek közérzetének javítása.
- A láztalan gyermek önmagában attól, hogy lement a láza, nem gyógyul gyorsabban.
- Lázcsillapítással a lázgörcs nem előzhető meg.

Ajánlott

- Gyakori folyadékkínálás (minden fok 10%-kal emeli a folyadékigényt)
- Pihenés biztosítása
- Lázmenethez igazodó öltözet, takarás
- Szellőztetés, ami nem okoz kellemetlenséget

Nem ajánlott

- Hűtőfürdő, priznic
- Több gyógyszer rutinszerű kombinálása
- 14 éves kor alatt szalicilláttartalmú gyógyszer
- Védőoltás előtt vagy után rutinszerű lázcsillapítás

Mikor jöhet szóba gyógyszer? Ha a gyermeknek rossz a közérzete, fájdalma van, illetve ha gyermekorvos kifejezetten javasolta.

Gyakori hatóanyagok és készítmények

Paracetamol

- Panadol baby
- Ben-u-ron
- Mexalen
- Paramax

Ibuprofen

- Nurofen
- Ibustar
- Brufen
- Dolowill
- Algoflex Baby

Metamizol

- Algopyrin
- Algozone
- Flamborin
- Panalgorin

Mindig a hatóanyagot kell ellenőrizni!

Különböző nevű készítmények ugyanazt a hatóanyagot is tartalmazhatják, így együtt adva túladagolást okozhatnak. Az adagolásnál mindig az adott készítmény alkalmazási előírását kell követni, hacsak az orvos másként nem rendeli.

Mi kerüljön a dokumentációba?

Jegyezd fel a kockázatbecslés eredményét. Rögzítsd a kapcsolatfelvétel időpontját és módját, a mért testhőmérsékletet és a mérés módját, a láz kezdetét. Dokumentáld az általános állapot, aktivitás, tudatállapot, légzés, bőrjelenségek, hidratáltság, fájdalom és egyéb kísérő tünetek lényeges adatait, a gyógyszerezést. Milyen konkrét tanácsokat kapott a szülő, mit javasoltál és mikor szükséges az újraértékelés.

Készült a Belügyminisztérium 002308 azonosítójú, „A lázas állapot ellátásáról gyermekkorban” című egészségügyi szakmai irányelve alapján.